

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์หรือผู้เรียน ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ทันต่อความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ครูอาจารย์ไม่สามารถบอกเล่าความรู้ให้กับผู้เรียนได้ทั้งหมด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันจึงเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นการเรียนการสอนที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ไขในกรณีที่เกิดปัญหา โดยหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแน่นอนผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ ครู (สุวิมล ว่องวานิช, 2557, น. 2)

การจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดอย่างหลากหลาย ครอบคลุมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ทั่วถึง กว้างขวางหลากหลายรูปแบบ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, น. 10) ใต้ห้องศรัทธาทางการศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับศักยภาพการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนจะต้องมีทั้งการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยปฏิสัมพันธ์ กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ของตัวเองและประยุกต์สู่การนำไปใช้ ฉะนั้นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารและครูสอนต้องให้ความสำคัญในการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการเป็นลำดับแรก มาตรฐานและคุณภาพของการบริหารสถานศึกษาจะพิจารณาผลงานด้านวิชาการเป็นลำดับแรกเนื่องจากการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์เด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2544, น. 65) ผู้บริหารโรงเรียนคนเดียวไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างได้ จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือนั้นจะต้องดำเนินบทบาทและ

พฤติกรรมที่เหมาะสม คือ มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการรวมพลังครูดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จของเป้าหมายโรงเรียน โดยผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครูให้คำแนะนำครูและประสานงานให้ครูทำงานร่วมมือกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพจึงจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยหวังผลเพื่อนำผลการส่งเสริมการวิจัยไปพัฒนาขั้นตอนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ระบุไว้ในหมวด 4 แนวทางการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ โดยให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, น. 14) จะเห็นได้ว่าครูมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มบทบาทเป็นนักวิจัยเพื่อศึกษาหาข้อมูลมาเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นครูผู้สอนในระดับใด สามารถทำวิจัยได้ตั้งแต่อนุบาล จนถึงอุดมศึกษาจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าการศึกษาระดับต้นๆ ไม่จำเป็นต้องมีการวิจัยก็ได้ งานวิจัยในชั้นเรียนจะขาง่ายขึ้นอยู่กับปัญหาและสภาพแวดล้อม ดังนั้นจึงทำการวิจัยได้ทุกระดับการศึกษา (ทัศนยา แสงวงศ์, 2543, น. 73)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นความจริงเชื่อถือได้ในบริบทการศึกษาในชั้นเรียน นั้นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูและนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ในการดำเนินการวิจัยจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อให้การดำเนินการวิจัยมีประสิทธิภาพ คือ ต้องมีการใช้บุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือในการวิจัยและทุนอุดหนุนการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยที่ได้จึงจะมีคุณภาพ และเอื้ออำนวยต่อการนำผลงานวิจัยนั้นไปใช้ประโยชน์ต่อไป ขั้นตอนสำคัญในการบริหารงานวิจัยต้องเริ่มตั้งแต่การพัฒนาโครงการวิจัย การดำเนินกิจกรรมของโครงการ การติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผลงานวิจัยซึ่งการวิเคราะห์รวมทั้งการจะแก้ปัญหาได้ต้องพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบการวิจัยและฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการ

วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของงานวิจัย นอกจากนี้ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูได้มีการทำวิจัยอย่างจริงจัง (วินิจ โชติสว่าง, 2543, น. 16)

นอกจากนั้นการวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของครูผู้สอนที่พึงกระทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งผ่านการค้นคว้าทบทวนวิธีการที่จะนำมาใช้อย่างรอบคอบ เป็นกระบวนการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบหรือในงานของผู้บริหารอย่างเป็นระบบตลอดจนช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และภารกิจการวิจัยในชั้นเรียนหรือในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเอาใจใส่ สนับสนุน และส่งเสริมอย่างเต็มที่ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

ดังนั้นการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนต้องเป็นสถานศึกษาที่มีลักษณะในการบริหารงานภายใน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จและทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกันทุกคน เป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จเพื่อแก้ไขปัญหาคาการจัดการเรียนการสอนที่ด้อยคุณภาพให้หมดไป โดยโรงเรียนควรมีนโยบายหรือแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้านการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและความจำเป็นในเรื่องการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีบทบาทในการสนับสนุนให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและนำไปสู่การกำหนดนโยบายและกรอบแนวคิดในการเพิ่มการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับใด
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีการจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดของโรงเรียน รายได้นอกงบประมาณ และการมีครูเคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน ต่างกัน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนต่างกันหรือไม่
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนจำแนกตามการจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดของโรงเรียน รายได้นอกงบประมาณ และการมีครูที่ได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีการจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีรายได้นอกงบประมาณต่างกัน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
4. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีครูเคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียนต่างกัน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวทางบทบาทของผู้บริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยโดยมีแนวทางการปฏิบัติการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัย การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัย จากแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน 9 ประการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คือ สร้างความตระหนัก การกำหนดนโยบายและแผนงาน จัดประชุมชี้แจง วางแผนปฏิบัติงานวิจัย จัดให้มีการประชุมวิชาการ การจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ปัญหาหารือร่วมกับผู้บริหาร จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อย จัดประชุมกลุ่มย่อยกับครู และจากการสังเคราะห์วรรณกรรมของ สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 78-79) บัญชา อึ้งสกุล (2539, น. 61-73) และภิญโญ สาธร (2529, น. 208) โดยผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

ภูมิสังคมของโรงเรียน

1. การจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
 - 1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
2. ขนาดของโรงเรียน
 - 2.1 เล็กและกลาง
 - 2.2 ใหญ่
 - 2.3 ใหญ่พิเศษ
3. รายได้นอกงบประมาณต่อปี
 - 3.1 น้อยกว่า 1 ล้านบาท
 - 3.2 ตั้งแต่ 1 – 5 ล้านบาท
 - 3.3 มากกว่า 5 ล้านบาท
4. การมีครูเคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน
 - 4.1 เคยได้รับ
 - 4.2 ไม่เคยได้รับ

ตัวแปรตาม

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา

1. ด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการ
ทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้
พัฒนาการเรียนการสอน
4. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัย
ไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
5. ด้านการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำ
วิจัยในชั้นเรียน

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษา การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน
4. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
5. ด้านการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็น โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นจำนวน 119 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร มีจำนวนตามตารางการกำหนดขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้แทนครูผู้สอน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ภูมิสังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่ การจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดของโรงเรียน รายได้นอกงบประมาณต่อปี และการมีครูเคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2. ตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้านการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

1. ด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการจัดมีการประชุมครูให้ทราบถึงนโยบายและความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนและแนะนำแหล่งข้อมูลที่เป็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน อบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาช่วยในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ด้านการให้ครูจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการร่วมวางแผนปฏิบัติในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู ประชุมกรรมการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อดำเนินการตามแนวปฏิบัติ ให้คำปรึกษาหรือแนะนำวิธีการทำการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู แนะนำแหล่งข้อมูล สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน กำกับ ติดตามและให้กำลังใจครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนสม่ำเสมอ พิจารณาให้การยอมรับผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู

3. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง โรงเรียนมีการประชุมวางแผนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสื่อการเรียนการสอนตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของครู ส่งเสริมครูให้ใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปจัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

4. ด้านการให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมครูให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งของการเลื่อนวิทยฐานะ ส่งเสริมครูผู้มีความรู้ผลงานวิจัยให้เข้ารับพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริมครูผู้มีความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นครูต้นแบบ จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานครูที่ประสบความสำเร็จด้านการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ

5. ด้านการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรแก่ครูผู้มีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนครูให้ส่งผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเข้าประกวดในเวทีวิชาการระดับต่าง ๆ แต่งตั้งครูแกนนำทางด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูแกนนำด้านการวิจัยในชั้นเรียน แบ่งปันความรู้และประสบการณ์แก่ครูในโรงเรียน ส่งเสริมครูแกนเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในวงวิชาการและวิชาชีพให้กว้างขวาง

ภูมิสังคมของโรงเรียน หมายถึง ลักษณะหรือบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย การจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน รายได้นอกงบประมาณของโรงเรียน ต่อปี และการมีครูที่เคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ลักษณะการแบ่งการจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานครตามที่ตั้งของโรงเรียน โดยการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 เขต คือ

1. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หมายถึง ลักษณะการแบ่งการจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานครตามที่ตั้งของโรงเรียน ในการกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 หมายถึง ลักษณะการแบ่งการจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานครตามที่ตั้งของโรงเรียน ในการกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดสถานศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนเป็นตัวกำหนด โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเป็น 3 ขนาด ดังนี้

1. ขนาดเล็กและกลาง หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยมีจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ 1-1,499 คน

2. ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยมีจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ 1,500-2,499 คน

3. ขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยมีจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

รายได้นอกงบประมาณต่อปี หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับงบประมาณที่ได้รับและเก็บไว้ใช้จ่ายภายในปีงบประมาณ มิใช่มาจากการจัดสรรโดยหน่วยงานต้นสังกัด (สพฐ.) เช่น เงินรายได้สถานศึกษา เงินบริจาค เงินระดมทรัพยากร เป็นต้น โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. น้อยกว่า 1 ล้านบาท หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับงบประมาณที่ได้รับและเก็บไว้ใช้จ่ายภายในปีงบประมาณ น้อยกว่า 1 ล้านบาท

2. ตั้งแต่ 1 – 5 ล้านบาท หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับงบประมาณที่ได้รับและเก็บไว้ใช้จ่ายภายในปีงบประมาณ ตั้งแต่ 1 – 5 ล้านบาท

3. มากกว่า 5 ล้านบาท หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับงบประมาณที่ได้รับและเก็บไว้ใช้จ่ายภายในปีงบประมาณ มากกว่า 5 ล้านบาท

การมีครูเคยได้รับรางวัลด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจนมีครูได้รับรางวัลหรือได้รับการเผยแพร่ผลงานทางด้านการวิจัยในชั้นเรียน

1. เคยได้รับรางวัล หมายถึง โรงเรียนที่มีครูเคยได้รับรางวัลหรือได้รับการเผยแพร่ผลงานทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

2. ไม่เคยได้รับรางวัล หมายถึง โรงเรียนที่ยังไม่เคยมีครูได้รับรางวัลหรือได้รับการเผยแพร่ผลงานทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลหลัก และเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในข้อมูลอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้แทนครูผู้สอน

1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทราบถึงผลการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้พัฒนาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนที่ตนปฏิบัติหน้าที่

3. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่น สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ